

Дисципліна «Історія світової музики».

Розділ «Західноєвропейська музична культура XVIII-початку XIX ст.» (I курс, II семестр).

Спеціальність: 025 «Музичне мистецтво».

Спеціалізація: «Композиція».

Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Бакалавр».

Викладач – кандидат мистецтвознавства, в.о. доцента **Артем'єва В. Б.**

Питання для самостійного вивчення (4 – 24 квітня 2020 р.)

Людвіг ван Бетховен та його епоха.

- Три основних тенденції сучасного вивчення творчості Л. ван Бетховена;
- Особливості втілення традицій німецької та австрійської культур у музиці композитора;
- Новітні уявлення Бетховена про мету та завдання мистецтва. Нове розуміння композитором сутності музики та її місця в суспільстві;
- Бетховен і Французька революція 1789 року: факти та застарілі ідеологічні міфи;
- Бетховен і Гайдн: основні аспекти творчого та людського спілкування;
- Бетховен і Кант: філософські паралелі;
- Бетховен і «Метаморфоз рослин» Гете: філософські паралелі;
- Бетховен та віденські салони (особливості музичного життя Відня к. XIX-першої чверті XVIII ст. та аспекти музичної діяльності Бетховена);
- «Гейлігенштадтський заповіт» як відображення внутрішнього світу композитора та його роль у сучасних підходах до періодизації творчості Бетховена;
- Жанрова система творчості композитора;
- Сутність нового методу музичного мислення Бетховена («симфонізму» за термінологією радянського музикознавства).

Симфонія №3 «Героїчна» як найбільш репрезентативна та кардинальна трансформація жанру симфонії в музичній культурі початку XIX ст. Сутність розуміння «героїки» композитором та відтворення цього розуміння в організації симфонічного циклу та кожної частини. Специфіка музичного мислення Бетховена.

Симфонія №9: унікальність жанрового рішення в системі музичного класицизму. Принципи об'єднання циклу. Особливості втілення методу музичного мислення Бетховена («симфонізму») у творі.

«Фіделіо» та його історична доля. Унікальність творчого експерименту композитора. Історія редакцій та постановок. Специфіка драматургії опери.

Список обов'язкових музичних творів для прослуховування.

Л. ван Бетховен Симфонії №№ 3, 9, «Фіделіо»

Список літератури

Музыкальный словарь Гроува. Перевод с англ., ред. и дополнения Л. О. Акопяна. М. : Практика, 2007. – 1103 с.

Рекомендована література.

1. Иванова І. Л., Куколь Г. В., Черкашина М. Р. Історія опери. Західна Європа. XVII–XIX століття : навч. посібник / І. Л. Иванова. Г. В. Куколь. М. Р. Черкашина ; за ред. М. Р. Черкашиної. К. : Заповіт, 1998. 384 с
2. Кириллина Л. В. Бетховен. Жизнь и творчество: В 2-х томах. М. : Издательство «Московской консерватории», 2009. – Режим доступа:
Том 1 <https://www.klex.ru/m0n>
Том 2 <https://www.klex.ru/m0o>
3. Протопопов В. В. Сонатная форма в поздних произведениях Бетховена // Бетховен : сб. ст. : в 2 вып. / ред.-сост. и авт. предисл. Н. Л. Фишман. Вып. 1. М. : Музыка, 1971.
4. Соллертинский И. И. «Фиделио» Бетховена. Л. : Лен. филармония, 1940.
<http://www.beethoven.ru/node/555>

Додаткова література.

1. Келер Е.Х. «Прожить тысячу жизней». По страницам разговорных тетрадей Бетховена. М. : Музыка, 1986. 255 с.
2. Кириллина Л. Бетховен и «Религия искусства» // Открытый текст. Электронное периодическое издание. 2016 год. Режим доступа:
<http://opentextnn.ru/old/music/personalia/beethoven/index.html?id=4063>
3. Кириллина Л. Классический стиль в музыке XVIII – начала XIX веков : в 3 ч. / Л. Кириллина. – [Ч. 1] : Самосознание эпохи и музыкальная практика. М. : МГК им. П. И. Чайковского, 1996 – 192 с.; Ч. 2 : Музыкальный язык и принципы музыкальной композиции. М. : Композитор, 2010. 334 с.; Ч. 3 : Поэтика и стилистика. М. : Композитор, 2007. 376 с.
<http://www.glierinstitute.org/ukr/study-materials/1/kirillina-classic.pdf>
4. Климовицкий А. И. О творческом процессе Бетховена : исследование. Л. : Музыка, 1979. 175 с.
5. Мазель Л. А. Заметки о тематизме и форме в произведениях Бетховена раннего и среднего периодов творчества // Бетховен : сб. ст. : в 2 вып. / ред.-сост. и авт. предисл. Н. Л. Фишман. Вып. 1. М. : Музыка, 1971. С. 36-160.
6. Ноймайр А. Музыканты и медицина : [в 2 т. – Т. 1] : На примере венской классической школы. Ростов-на-Дону : Феникс ; М. : Зевс, 1997. 448 с.
7. Письма Бетховена: 1817-1822. М. : Издательство: ГЦММК имени М. И. Глинки, 1986. 636 с.
<https://notkinastya.ru/bethoven-pisma-v-4-h-tomah/>
8. Протопопов В. В. Принципы музыкальной формы Бетховена. Сонатно-симфонические циклы оп. 1–81. М. : Музыка, 1970. 332 с.
<https://drive.google.com/file/d/0B7TPYDnPVsXZwUFSQW9sbU9pVKE/view>

9. Електронний ресурс по Людвігу ван Бетховену:
<http://www.beethoven.ru/>